

Ner. 18.

DZIENNIK URZĘDOWY

Województwa Kaliskiego.

K W A R T A Ł IIgi.

---

w Kaliszu dnia 3 Maja 1831.

P o r a z I. — *Wydz. Skarb. Sek. Dóbr i Las. Rząd.*

Nro. 15,207/2775 z r. 31.

KOMMISSYA WOIEWODZTWA KALISKIEGO.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż następane dobra wydzierżawiać będzie w drodze publicznej licytacji od 1 Czerwca r. b., a mianowicie:

- 1) W dniu 24 Maja r. b. klucz Gusin w Ekonomii Uniejów, w Obwodzie Kaliskim położony, na lat sześć pro $18\frac{3}{7}$, czyniący dotąd rocznego dochodu złtp. 1945 gr. 25, do którego należą:
  - a. Folwark Gusin.
  - b. Wieś Gusin.

- 2) W dniu 25 Maia r. b. klucz Bobrowniki, w Ekonomii Mierzyce, Obwodzie Wieluńskim położony, na risico dotychczasowego dzierżawcy na lat trzy, pro $18\frac{3}{4}$, czyniący dotąd rocznego dochodu złtp. 760, do którego należą:
- Wóytostwo Bobrowniki wieś,
  - Folwark tegoż nazwiska.
- 3) W dniu 26 Maia r. b. klucz Czarków, w Ekonomii Stareniasto Obwodzie Konińskim położony, na lat sześć pro $18\frac{3}{7}$, czyniący dotąd rocznego dochodu złtp. 13,445 gr. 15, do którego należą:
- Folwarki Czarków, Międzylesie i Nowydwór.
  - Wsie Chorzeń, Czarków, Międzylesie, Patrzyków, Święte,
  - Wiatrak Kaszuba zwany,
  - Propinacya.
- 4) W dniu 27 Maia r. b. Naczelną dzierżawę Ekonomii Piotrków, w Obwodzie Piotrkowskim położoną, na risico dotychczasowego Naddzierżawcy na lat pięć pro $18\frac{3}{6}$, czyniącą dotąd rocznego dochodu złtp. 25,861 gr. 19, do której należą:
- Folwarki Wielka wieś, Milejew, Mayków, Krzyżanów i Rychłowisko,
  - Wsie Cekanów, Kałek, Kłudzice, Krzyżanów, Rychłowisko, Łazy, Mayków, Milejew, Sutemosty, Witów, Zalesice, Wielka wieś.
  - Młyny Bugay, Słodowy, Fałek, Kleszcz i trzy wiatraki.
  - Propinacya,
  - Rybołostwo.
- 5) W dniu 29 Maia r. b. naczelną dzierżawę Ekonomii Mokrsko, w Obwodzie Wieluńskim położoną, na risico dotychczasowego Naddzierżawcy na lat dwa pro $18\frac{3}{8}$, czyniącą dotąd rocznego dochodu złtp. 26,644 gr. 27, do której należą:
- Folwarki Kowale, Krzyworzeka, Mokrsko, Strojec i Wroblew.
  - Wsie Gana Kowale, Krzyworzeka, Mokrsko, Strojec i Wroblew.
  - Rybołostwo,
  - Propinacya.

Termina w téj mierze odbywać się będą na Sali posiedzeń Kommissyi Woiewódzkiéy po południu od godziny trzeciéy, a o warunkach, pod iakiemi wydzierżawienie Dóbr wyżéy wymienionych do skutku doprowadzoném zostanie, Konkurenci w Biórze Sekcyi Dóbr w godzinach służbowych poinformować się mogą.

Jaką zaś kwalifikacją każdy z Pretendentów przystępujących do licytacji mieć powinien, w poprzednich Numerach niniejszego pisma już ogłoszono.

w Kaliszu dnia 25 Kwietnia 1831.

Prezes NIEMOJOWSKI.

S. J. Dziewulski.

Po raz 1. — *Wydz. Skarb. Sek. Dóbr i Las. Rząd.*

Nro. 15,207/2,775 z r. 31.

KOMMISSYA WOIEWODZTWA KALISKIEGO.

Wzywa Osoby chęć podjęcia się Administracyi Dóbr Rządowych mające: aby z dowodami Swey kwalifikacyi, to iest że posiadają dostateczną znajomość Gospodarstwa rolniczego, tudzież że są w stanie wystawić potrzebną Kaucyą, zgłosiły się do Kommissyi Woiewódzkiéy, która po uznaniu ich kwalifikacyi za dostateczną, Administracją Dóbr im powierzy

w Kaliszu dnia 25 Kwietnia 1831 roku.

Prezes NIEMOJOWSKI. Sekretarz Jeneralny *Jarnuszkiewicz. Za.*

RADA OBYWATELSKA WOIEWODZTWA KALISKIEGO Nr. 841 z. r. 31

Przekonawszy się z złożonego sobie Rapportu przez wyznaczoną z Radców Obywatelskich deputacją, dla przekonania się o stanie Szpitala Mieyskiego i Lazaretu w Kaliszu, że W Meier Pizyk Woiewódzki pomimo szczupłych funduszów na ten cel przeznaczonych, wszelkiego dokłada starania, ażeby przynieść ulgę cierpiącym i przez troskliwe i spieszne zapobieżenie chorobom, dać nayıkniejszy dowód przywiązania swego do Oyczyzny zastaniając współobywateli odszerzyć się mogących chorób, za takie zatem przykładne poświęcenie się Wgo Meiera oświadcza Mu Rada Obywatelska ninieyszem publiczne podziękowanie.

w Kaliszu dnia 30 Kwietnia 1831 r.

Mukułowski Prezes.

Psarski.

Walknowski

Sulimirski.

X. Gawałczyk.

Suchecki.

Kaas.

X. Lisiecki.

Taczanowski.

RADA OBYWATELSKA WOIEWODZTWA KALISKIEGO.

do

Szanownych Obywateli w temże Woiewództwie.

Intendent Jeneralny żywności, pod dniem 20 m. i r. b. Nro. 14,202, zawezwał Radę Obywatelską Woiewództwa Kaliskiego, aby ile byż może nayspieszniéy, wszystkie złożone w Woiewództwie w czterech Magazynach furaze, owsa, sucharów, krup, żyta i siana, z Koła, Sieradza, CzęstochoWy i Piotrkowa, po nad Wisłę, iedne wprost do Warszawy z Kolskiego Magazynu, z innych trzech do wsi Potyczý, pod Górę Kalwaryi bez straty czasu odstawióne zostały. — Rada Obywatelska mając na uwadze słabość inwentarzy włóściańskich z przyczyny w zeszłym roku nieurodzaiów, z iednéy, które powinny były te furaze odstawić, a z drugiéy strony opóźnienie zasiewów jarych, przez oddalenie się przynajmniéy dwu-tygodniowe z inwentarzami włóścian do pomienionego transportu! postanowiła rzeczóne furaze odstawić furmanami. — Lecz że na opłacenie wynaiąc się mających furmanów, potrzeba wydatku, na który niemasz funduszu, przeło na mocy upoważnienia Rządu Narodowego z dnia 10 Lutego r. b. Nro. 1652 uchwaliła wniesienie na ten przedmiot w dniach 15 do Kass Obwodowych z każdego dymu w całym Woiewództwie po złtp. 2 gr. 22 forszusowym sposobem, na zasadzie Reskryptu Jeneralnego Intendenta, przyrzekaiącego zwrot po groszy dzie sięć od korca, na iedną milę, z nadmienieniem, że datek ten nadzwyczajny nie ma ciężýć włóścian nieposiadaiących swoiéy własności. Same tylko Dominia, i właściciele nieruchomości ten ciężar sładki każdemu Polakowi dla odradzaiący się Oyczyzny maią ponosić.

Zaufana Rada, że uchwała pomieniona iedynie dla dobra Obywateli przed sięwzięła, nie tylko za ciężar uważaną, ale iako dogodniéysza przyięta, i każdy z Obywateli sprzyiający sprawie oyczystéy, ochoczó i iak nayspieszniéy ten nadzwyczajny podatek do Kass Obwodowych na potrzebę naiąc się mających furmanów wniesie. — w Kaiiszu dnia 25 Kwietnia 1831.

Mukułowski Prezes.

*Psarski. Sulimierski. Suchecki. Taczanowski. Mielęcki.
Walknowski. Schenck. X. Gawelczyk.*

Kommissarz Obwodu Piotrkowskiego.

Nro. 5167.

Uwadamiam wszystkich mających chęć dostawienia do Magazynu w Piotrkowie owsa korey 5000, iako też kaszy jęczmiennéj czystéj i suchéj korey 60, tyleż grochu, a to po cenie targowéj miasta Woiewódzkiego Kalisza, aby na terminie licytacji dnia 6 Maia r. b. w Biórze moim odbyć się mającéj, stawić się raczyli.

Dostawione produkta zaraz gotowemi pieniędzmi po złożeniu kwitu Dorozorcy Magazynu Piotrkowskiego zapłaconemi będą.

O szczególnych warunkach, oraz o probie, podług którój produkta dostawionemi byǳ mają, każdego czasu w moim Biórze powziąć można wiadomość.

Przymiuiący obowiązek dostawienia produktów rzeczonych, bądź ogółem, bądź cząstkowo, winien będzie złożyć zaręczenie, że w oznaczonym czasie dostawę uzupełni. — w Piotrkowie dnia 21 Kwietnia 1831.

Szotaraki.

Kommissarz Woiewódzki Obwodu Konińskiego.

Nro. 3682.

Według Rapportu Wóyta Gminy Warzymowa z dnia 16 m. b. znalezione zostały przez Borowego w Warzymowie na dniu 14 m. b. para koni, to iest: klacz gniada, lat 5-maiąca, bez żadnój odmiany, wałach także gniady mający, na czole i nad nosem odmianę białą lat mający 6--7.

Tak wałach, iako i klacz ochudłe zdaie, się przez długie ukrywanie bez obroku lub przez ciągłą i daleką drogę bez popasu, oczém uwiadomiając Szan. Publiczność, oznaymia, że ieżeli właściciel tych koni naydalej do dnia 1 Czerwca r. b. po odebranie onych do Wóyta Gminy Warzymowa nie zgłosi się, sprzedane zostaną na dobro Skarbu. Właściciel zgłaszający się winien złożyć dowody legalne własności koni usprawiedliwiające i ponieść koszta druku niniejszego Obwieszczenia. — w Koninie dnia 21 Kwietnia 1831. *J. Bronikowski.*

KOMORA KONSUMOWA KALISZ.

Nro. 405

Podaje do publicznej wiadomości, iż w dniu 28 Stycznia r. b. wydała Kommissya Woiewodzka Wyrok Administracyjny w sprawie przeciwko niewiadomemu

102. zdenuncyacyi Nadstraznika Opińskiego i Straznika Logi uformowaney, mocą którego towary defraudowane a mianowicie:

a.) Płotna saskiego	funtów 13.
b.) Płotna kopowego	— 10.
c.) Kitayki	— 9. łotów 16.
d.) Kartonu białego	— 8.
e.) Baściku	— 4.

Na konfiskatę wskazane zostały. — Z tego powodu wzywa Komora Konsumowa niewiadomego właściciela, ażeby z dowodami usprawiedliwiającemi własność i pochodzenie zabranych towarów w przeciągu 4. tygodni zgłosił się, albowiem po upłynieniu tego, wyrok powyższy stanie się prawomocny.

w Kaliszu dnia 16 Kwietnia 1831 roku.

Szafrański. Kwaskowski.

KOMORA KONSUMOWA KALISZ

Nro. 424

Podaje do publicznej wiadomości, iż w dniu 9. Listopada r. z. wydała Kommissya Woiewodzka Wyrok Administracyiny, w sprawie przeciwko Niewiadomemu 112. zdenuncyacyi Strazników Jobczyńskiego i Swiecimskiego wystosowaney, mocą którego towary defraudowane, a mianowicie:

a.) Cukru rafinow:	Cent: 4	funtów 71.
b.) Kawy	— 2	— 44.
c.) Faryny cukru	— 1	— 19½.

Na konfiskatę, a zas Właściciel niewiadomy na zapłacenie cła, kary, i kosztów ogółem Złotp. 406. wynoszących, wskazany został. — Wzywa więc Komora Konsumowa Niewiadomego Właściciela, ażeby z dowodami własność i pochodzenie powyższych towarów usprawiedliwiającemi, naydaley w 4 tygodnie zgłosił się, inaczey po upłynieniu terminu tego, wyrok powyższy prawomocny zostanie.

Kalisz dnia 15 Kwietnia 1831 r.

Szafrański. Kwaskowski.

KOMORA KONSUMOWA KALISZ.

Nro. 2465.

Podaje do powszechny wiadomości iż w dniu 30 Listopada r. z. wydała Kommissya Woiewodzka Wyrok Administracyiny w sprawie przeciwko niewiadomym

117 z denuncyacyi Strażników, Mieszczakowskiego i Kwaśniewskiego uformowaney, mocą którego 10 sztuk wołów za granicę defraudowanych na konfiskatę, a zaś niewiadomego właściciela na zapłacenie cła, Kary i Kosztów ogółem Złotp. 53 gr. 20 wynoszących wskazała. Z tego powodu wzywa Komora Konsumowa niewiadomego właściciela, ażeby z dowodami własność i pochodzenie wołów tych usprawiedliwiającemi naydalę w 4 tygodnie zgłosił się, inaczey po upłynieniu terminu tego wyrok powyższy prawomocnym stanie się.

w Kaliszu dnia 17 Kwietnia 1831. r.

Szafranski,

Kwaskowski.

Urząd Muncypalny Miasta Szadku.

Nro. 545.

Podaje do publiczney wiadomości, że w terminie dnia 30 Kwietnia, 8 i 19 Maia r. b. odbywać się będzie licytacya w Biórze Muncypalnym tutęszym na wieczystą sprzedaż folwarku Kruszycy z zabudowaniami, wolnem pastwiskiem w borach mięyskich i gruntem do tegoż należącym, w ilości hub 4ch miary magdeburgskięy. Chęć kupna tego mających na czas oznaczony i do mięysca z gotowemi pieniędzmi zaprasza, gdzie o dalszych warunkach każdego czasu dowiedzieć się można. — Szadek dnia 26 Kwietnia 1831.

Rydlewski Z. B.

Rejent Kancellaryi Powiatu Wartskiego.

Zawiadomia Szan. Publiczność, iż w dniu 4 Czerwca r. b. rano o godzinie 10 w mięście Warcie przed podpisanym Rejentem, na żądanie beneficjalnych Sukcessorów JW. Antoniego Siemiątkowskiego, odbywać się będzie publiczna licytacya na wydzierżawienie dóbr Zerostawic, połowy Grądów, Miedzno, w Powiecie Wartskim położonych, poczynaiąc od S. Jana Chrzciela r. b., na lat trzy po sobie idące. — Warunki do wydzierżawienia u podpisanego Rejenta przęyrzane bydź mogą. — Warta dnia 27 Kwietnia 1831 r.

W. Morkowski.

Sąd Policyi Prostęy Powiatu Kaliskiego.

Nro. 584.

Podaiąc do publiczney wiadomości, iż dnia 24 b. m. Kwietnia odebrana została przez tutęszy Urząd Muncypalny od kobiety, mieniący się bydź Ma-

ryaną z Rogalskich, żoną Franciszka Szala, Nauczyciela z Biskupie Szalonych Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, łyżka srebrna stołowa, cyfrą w kropki *K. P.* i próbą dwunastą w gzyzak oznaczona, łótów $4\frac{1}{2}$ ważąca — i że takowa łyżka znajduje się w depozycie Sądu naszego, wzywa ię właściciela, ażeby się tutaj po nią w przeciągu trzech miesięcy od daty dzisiejszey z przyzwóiteni dowodami własności zgłosił, gdyż po upływie tego czasu na Skarb publiczny sprzedaną zostanie. — Kalisz dnia 28 Kwietnia 1831 r.

Henrych Pods.

Królewsko-Pruski Inkwizytoryat w Koźminie.

Nro. 636.

Mocno o kradzież podeyrzany i iako złodziey znany Kazimierz Piekiełkiewicz, którego Rysopis niżej nastąpi, zbiegł swym wartownikom na dniu 16 b. m. — Wzywamy zatem uprzedymie wszelkie Władze i prywatne osoby, aby tego publicznemu bezpieczeństwu bardzo szkodliwego człowieka, gdzieby się tylko dał spotkać, przyaresztowały, i nam takowego pod bezpieczną strażą odstawily. — Koźmin dnia 26 Marca 1831.

Kaulfus.

Rysopis Kazmierza Piekiełkiewicza.

Nazywa się Piekiełkiewicz, imie ma Kazimierz, urodził się w Krotoszynie, zamieszkiwał w Korytnicy, jest Katolik, 39 lat stary, 5 stóp 4 cale wysoki, ma czarne włosy, czoło zakryte, brwi czarne, oczy czarne, nos zadarty, usta małe, mały wąs, koloru brunatnego, zęby niezupełne, podbrodek okrągły, rysy i twarzy okrągłe, cerę zdrową, postaci siadłey; mówi po polsku i niemiecku; szczególniejszych znaków nie ma żadnych.

Odzież jego była: szaraczkowy sukienny płaszcz i ciemno-niebieską wołoszka, szaraczkowe spodnie, komyszne bóty i takiż kapelus.

Maiący chęć dobra Rataje w całości, lub częściowo, w Obwodzie Konińskim, z wolney ręki wydzierżawić, lub przez publiczną licytacją, która w dniu dwudziestym Czerwca r. b. w Biórze Rejenta Wgo Kobyłeckiego w Obwodzie Sieradzkim, w mieście Szadku odbędzie się, a nawet za Listy zastawne na dobrach tych nabydź kapitałów; — w przedmiocie tym, iak również w zasięgnięciu wiadomości o warunkach Kontraktu dzierżawnego, raczy taskawie zgłosić się do zwyż wyrażonego Rejenta w Szadku.

Krobanowo dnia 28 Kwietnia 1831 r.

Walenty Karcki.

DODATEK Iszy do Nru. 18.

Dziennika Województwa Kaliskiego

w Kaliszu dnia 3 Maja 1831. r.

WIADOMOŚĆ o CHOLERZE

podana przez

RADEJ OGÓLNĄ LEKARSKĄ KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Warszawa, w Drukarni Rządowey 1831.

Choroba teraz w Państwie Rossyjskiem panująca, cholera, nie jest zjawiskiem nowym, ale chorobą od dawna już poznaną, która co rok w porze letnięj przypadkowo się okazuje, a nawet kilka razy w Europie, zwłaszcza w 16tym i 17tym wieku, epidemicznie panowała: przedtem iednak zawsze łagodna, łatwo dająca się usunąć i prawie całkiem niezłośliwa, stała się gwałtowną i śmiertelną od ostatnięj połowy roku 1817 kiedy właśnie w Indjach się zjawiła i szerzyć się coraz bardzięj poczęła. Ta choroba okazała się tam w okolicach Gangesu i w ciągu lat 6 zwiędziła Indye wschodnie i zachodnie, Państwo Birmanów, Malakkę, Syam, Kochinchinę, Tunkin, Chiny, Persyą, nawet w części

znaczny Turcyą azyatycką, zostawiwszy w tych krajach ślady spustoszenia i nieustaiąc w nich dotychczas. Pierwszy raz w roku 1823 okazała się w prowincjach rossyjskich zdobytych na Persach, zaięła Gruzją i część gubernii astrachańskiej, i trwała kilka miesięcy. — Przy końcu roku 1829 zjawiła się nowo w gubernii orenburzkięj, przywieziona iak się domyslać można z Bucharyi i Chiwy i daley się szerząc, w początkach roku zeszłego znnowu ustała; trzeci raz nakoniec w miesiącu czerwcu roku zeszłego wkroczywszy z Persyi, bardzięj niż przed tem złośliwa i gwałtowna, prócz Gruzji, obwodu kaukaskiego, gubernii astrachańskięj i ziemi dońskich kozaków, w krotce biegiem

rzek Wołgi, Donu i pasma góruralskich, tudzież kierunkiem dróg wielkich zaięła kilkanaście innych gubernii rossyjskich, wtargnęła do Moskwy i znajduje się teraz już przy samych granicach Galicyi austryackiej. Choroba ta równie powstaje z wpływów ogólnych, iako też z zarażenia; wiatry nie zatrzymują ię biegu ani takowemu nie sprzyjają; uważano bowiem, iż szerzyła się z Bengalu do prowincyi Dekan, pomimo iż, właśnie ztąd wiał przez kilka miesięcy ciągle wiatr przeciwny południowy; nie mają także żadnego wpływu na usmierzenie i zniszczenie tę choroby ani pora roku, ani odmiana temperatury powietrza, tak iż z równą panowała mocą w Indyach iak przy 30 stopniach zimna w Orenburgu. Postrzeżenia iednak nauczyły, iż skłonność do tę choroby powiększają miejsca nizko położone, mieszkania niskie, ciasne osłabienie ciała, złe pokarmy i niedostateczne odzienie. W ogólności zaś uważano, iż bardzieję panuje w miejscach, w których po wystąpieniu rzek, pozostają wody stojące, przy rzekach i w miejscach otoczonych lasami, iak w miejscach otwartych lub wysoko położonych.

Oznaki tę choroby.

Oznaki najważniejsze są następujące: bezustanne wypróżnianie materyi białej wodnistej, czasem lepkiej przez stolec i womity; w tężej cieczy nie znajduje się żadna żółć. Choroba zaczyna się od uczucia największego osłabienia, mocnego bólu głowy, pragnienia, bólów przebiegających, i uczucia odrętwiania w członkach; następnie okazują się: ściskanie i palenie w dołku, nudności i womity, i takie kureze, iż ledwo chorego utrzymać można. Czasem choroba zaczyna się biegunką wodnistą bez bólu brzucha, i wtedy następują albo zaraz lub po kilku godzinach womity białawej cieczy; wnet przystępuie wielkie ogólne wycieńczenie sił, puls staje się mały i prędky, członki i całe ciało ziębną, oczy zapadają się, są w pół otwarte i krwią zasze, twarz okazuje najokropniejszą niespokojność, chory dla tego rzuca się ustawicznie, puls jest teraz tak mały, że ledwo go się domacać można, chory ciągle żąda z upragnieniem zimnego napoju, na całym ciele występuie pot zimny i głos odmienia się w szczególnym sposobie (*vox cholericca*); po tych zjawiskach

zwykły się wystawiać kurcze, które zaczynają od palców u nóg, przechodzą do góry, a dosięgwnawszy piersi, utrudniają oddychanie. W rzadkich przypadkach choroba zaczyna się kurczami i potem dopiero następują wymity i laxowanie. -- W ogólności ma choroba ta bieg nader szybki i trwa nie dłużej, iak dni cztery, częstokroć nawet w kilka godzin śmiercią się kończy. Czasem jest iad téy choroby tak silny, że napadając człowieka, sprawuje śmierć w przeciągu kilku godzin i prędko bez sprawienia kurczów i innych ważniejszych symptomatów. Wszakże rychła i stosowna pomoc, cierpienia usuwać i zdrowie przywrócić może, przeciwnie zaś opieszalność i zostawienie choroby naturze, staie się śmierci niezbędną przyczyną.

Najczęściej nie ma nadziei wyleczenia chorego, jeżeli zimno na ciele coraz więcej się powiększa, dochodzi do dółka, jeżeli język jest zimny iak lód, jeżeli zimny pot oblewa całe ciało: wtedy zwykle zmniejszają się kurcze, które wraz z bólem w dółku przed śmiercią zupełnie ustają; w rzadkich tylko przypadkach bóle z coraz powiększającą się mocą trwają aż do samej chwili zgonu.

Jeżeli przeciwnie wcale nie okazują się kurcze, jeżeli przez wymity wyprożnione zostają nie tylko flegma wodnista, lecz także i żółć, choćby tylko w małej ilości, jeżeli zimno na ciele nie powiększa się i owszem ciało naturalnego ciepła nabiera, wtedy można z wielkim do prawdy podobieństwem spodziewać się ozdrowienia chorego.

Sądząc iedynie podług znaków, które pod zmysły podpadają, nie należy opuszczać chorego; mogą być bardzo złe, a iednak przy używaniu wszystkich środków chorey zostaje uratowany. Widziano w epidemii ostatniej w Orenburgu, iż nawet tacy jeszcze chorzy do zdrowia przychodzili, u których już dółek i język były zimne i pulsu czuć nie było można; przeciwnie znaki choć pozorne naylepsze nie powinny dawać powodu do zaniedbania chorego, iuż to w dyecie, iuż też w używaniu lekarstw stosownych, ponieważ bardzo łatwo nastąpić może recydywa.

Znaki w trupach.

Jeżeli choroba trwała dłużej iak 24 godzin, wtedy znajdują się przy sekcji żołądek kiszki mocno wiatrami rozdęte, czasem mniéj więcej zaczerwienione i

najczęściej napełnione gęstą galaretowatą cieczą, żółci nie masz ani w cienkich kiszkach, ani w żołądku, naczynia krwawe wątroby, czasem kiszek i żołądka są przepełnione krwią, a pęcherz żółciowy żółcią czarną, muszkuły zupełnie miękkie i zwątłone jak u ludzi piorunem rażonych, śledziona często krucha i łatwa do rozdarcia w pierśsiach i jamie czaszki rzadko znaleziono coś nadzwyczajnego, wyjąwszy iż naczynia krwawe są zapelnione krwią czarną i gęstą.

Istota choroby.

Co się tyczy istoty téj choroby, dotychczas nie wiemy ieszze nic pewnego; nie można bowiem przyjąć, iż główną przyczyną choroby jest zapalenie kiszek, co już dopiero podane znaki przy sekcji okazują, równie nią jest chorobą czysto nerwową, chociażby z cierpienia nerwów i mleczu pacierzowego, dały się najlepiej wytlómaczyć zjawiska przy téj chorobie okazujące się; wszelako równie nie zgadza się z prawdą; aby w nich szukać można iedynego źródła choroby. Zdaie się bardziéj do prawdy podobne, iż chorobliwa zmiana krwi stanowi istotę téj choroby, podług wszystkich bowiem dostrzeżeń znajduie się

krw tak za życia chorych iako też po śmierci w stanie zupełnie chorobliwie przeistoczonym, iest bowiem czarna i gęsta; gdzie taka znajduie się krew, tam muszą następować sekrecye od naturalnych zbaczające, a nerwy stawać się skłonne do objawiania życia swego w czynności chorobliwéj to iest w kurczach.

Jeżeli daléj zapytamy się iakim sposobem krew mogła nabrać takowéj własności chorobliwéj, nie możemy wprawdzie w zewnętrznych wpływach wynaleźć i wskazać przyczyny dostatecznéj tegoż, lecz czyliż potrafimy wytlómaczyć z łatwością istototę innych chorób iedyńie z przyczyn powodowych zewnętrznych?

Przyczyny choroby.

Niema wątpliwości żadnéj, iż pokarmy, odzież i sposób życia nie stanowią iedyńey główney przyczyny do powstania téj choroby, chociaż przyczynić się mogą do łatwiejszego onéjze okazania się, iezeli inne istotniejsze momenta iéj powstania znajdą się. Choroba udziela się dwoiakiem sposobem: raz przez zarazenie, powtóre przez ogólne w powietrzu rozpostarte miasma; szerzy się atoli zawsze iedyńie i dru-

gim sposobem zarazem; i to właśnie jest powodem, że wytępienie onyż jest trudniejsze iak nawet pomoru (pe-stis), który się tylko przez zarażenie udziela i szerzy.

Nie jest jeszcze dowiedzione czyli cholera szerzy się przez rzeczy: więk-sza część lekarzy przyznać, iż przez rzeczy nie udziela się, (1) zkadby wy-nikło, iż pierwiastek zaraźliwy jest na-tury lotnój, nie ma wszelako w tym względzie jeszcze zupełnój pewności. Z resztą przyjąć musimy, iż zarażenie w cholere często właściwym sobie spo-sobem odbywa się, gdyż częstokroć właśnie tam nie okazuje się, gdzie są-dząc z skutkowania zewnętrzných wpły-wów i z okazy podanych koniecznie okazaćby się powinna, gdy przeciwnie czasem tam się zjawia, gdzie wcale ićy spodziewać się nie było można. Nie każdy wszelako który się chorego dotyka, lub w iego znajduje się bliskości ko-niecznie zaradzić się musi, należy ow-szem do zarażenia się szczegolne uspo-sobienie, nie wiadomo iednak z pewno-ścią na czem to zależy. Postrzeżenia

zdaią się stwierdzać, że osoby słabój konstytucyi, ztąd też kobiety są do niój bardziój skłonne, równie i ludzie osła-bieni przez wpływy umysłowe, szczegól-niej boiaźń; dla tego też zwykłe ci naj-pierwój się zarażają, którzy choroby tój naybardziój się lękają.

Do powstania i szerzenia się chole-ry przyczyniają się okoliczności nastę-pujące:

1. Wilgotne i chłodne powietrze, mianowicie w porze nocnój po dzienných upałach.
2. Położenie miejsca nizkie i błot-niste.
3. Mieszkanie ciasne, nieczyste, smro-dliwe.
4. Pokarmy tłuste, surowe, trudne do strawienia, łatwo zepsuciu podlega-jące, iakimi bydź mogą: rzepa, mar-chew, kapusta surowa, mięso węd-zone i solone, nie świeża i solo-na ryba, owoce nadgniłe i niedoy-rzałe, grzyby, sér, kwaśne mleko, chléb nie dobrze wypieczony.
5. Napoje kwaśne lub niedokiszzone, iako to: kwas ogórkowy i burako-wy, barszcz, piwo młode, miód niewystały i t. p.
6. Nadużycie pokarmów.

(1) Podług najswieższych doniesień Gazety Rządowój Pruskiój, cholera przez rze-czy i towary nie komunikuje się.

7. Piianstwo.
8. Lekkie odzienie nieochraniające ciała od przeziębienia.
9. Nieochędostwo ciała.
10. Życie rozwiązłe.
11. Wyniszczenie ciała przez zbytęzną pracę fizyczną lub umysłową.
12. Bezsenność.
13. Niespokoyność umysłu, smutek gniew, strach i inne namiętności.
14. Zarażenie.

Srodki Zaradcze.

Te są albo zapobiegające, albo lekarskie.

A. Zapobiegające w czasie ięy zblizania się są następujące:

1. Nie używać owoców surowych niedoyrzałych i nadpsutych, grechu, iagiel, grzybów, kapusty nadpsutęy, solonęy i nieświeżęy ryby, tłustęy wieprzowiny, mięsa wędzonego, iętkiego oleiu lub masła, źle wypieczonego chleba, cebuli i czosnku.
2. Nie ięść barszczu, nie pię serwatki, piwa młodego lub kwasowatego, miodu i innych napoiów łatwo fermentujących.
3. Nie obciężać żołądka pokarmami zwłascza wieczorem.
4. Unikać nadużycia trunków wyskokowych naybardziejęy usposabia-

iących do cholery, chociaź kieliszek dobręy wódki dla ludu prostego, dla innych zaś miętowęy, anyżowęy, iałowcowęy, lub piołunkowęy nie tylko nie szkodzi ale nawet iest użyteczny, gdyż popiera traspiracyę.

5. Przestrzegać żeby nikt nie spał w otwartęm powietrzu, i żeby w porze nocnęy zaraz ze snu i z łóżka nie wychodził nieodziany lub bez obuwia.
6. Unikać przeziębienia się i nagłego wstrzymania traspiracyi, w tym celu naleźy:
  - a. nosić na ciele wełniany ubiór a przynajmniej na brzuchu pas szeroki wełniany.
  - b. przestrzegać aby z kąpieli i łazni nie wychodzić nagle na wolne powietrze.
  - c. przypadkiem przemokłe odzienie, bieliznę lub obuwie natychmiast na suche zamienić.
  - d. co dzień rano i wieczorem nacierać całe ciało ogrzanęm suknięm, lepięy ieszcze ciepłym octem lub spiritusem aromatycznym, a nawet płatem do brze zmoczonym w solucyi chlorku wapna.

7. Używać często herbaty, rumianku, mięty lub melissy.
8. Nie wychodzić rano z mieszkania na czezo i bez użycia ciepłego napoju.
9. Unikać zbytęznego sił nadwężenia, szczególnie zaś nie przepędząć nocy w bezsenności.
10. Należy byđz spokojnym i nie trwożyć się.
11. Zachować w mieszkaniu suchość, umiarkowane ciepło i ochędństwo naywiększe.
12. Starać się żeby w mieszkaniu powietrze było czyste i zdrowe, czemu się zaradza przewiętrzeniem, kadzeniem za pomocą octu, nakrapianiem rozczyntem chlorku wapna (1) lub kadzeniem gazem chloryny (2).

(1) Rozczyn chlorku wapna robi się następującym sposobem: kót chlorku wapna nalewa się kwartą wody, co od czasu do czasu sklóciwszy, zostawie się przez kilka godzin, potém odlewa się od osadu woda czysta, która się zachowuje do użytku.

(2) Nakadzania chloryną robią się następującym sposobem: na mieszanię sklądającą się z trzech części soli kuchennęj i dwóch części sproszkowanego manganęzu brunatnego leie się powoli iedną część kwasu siarczanego (oleum vitrioli) iedną częścią wody rozczyntnego.

13. Nakoniec strzedz się iak nayusilnięj udzielania sobie zarazy czy to przez osoby iuż chorujące na cholere, czyli teź za pomocą rozmaitych rzeczy, które mogą zawierać zarazę. Temu zaś staie się zadosyć przez całkowite od związku z ludźmi usunięcie się: nnikając wszelkich publicznych zgromadzeń i broniąc przystępu do siebie osobom podeyrzanym o chorobę, a w ogólności przez zachowanie tychże samych środków poliecyinyh, które w tym samym celu używają się pod czas pomoru ludzkiego.

Srodki ochraniające dla osób, które z obowięzku swego zostaię w stosunkach z dotkniętymi cholera.

Do dopiero wyrażonyh środków które zapobiegają rozwinięciu się cholery, należy ieszcze dodać następujące:

1. Przed wyięciem z mieszkania należy całe ciało, przynaymnręj ręce i twarz obmyć lekką solucją chlorku wapna, a w jego niedostatku dobrym octem.
2. Przy sobie nosić flaszeczkę napęlnioną solucją chlorku wapna lub mocnym octem którym się często nacieraiają ręce i twarz, zwła-

szcza pod nosem i skronie. Dobrze też jest mieć na piersiach w woreczku suchy chlorek wapna albo nosić z sobą tabakierkę nim napełnioną, który po odwilżeniu własnym oddechem trzeba zbliżyć do nosa, albo trzymać przed nosem i ustami chustkę zmoczoną w solucyi chlorku wapna lub w occie.

3. Przy ehorym zostając, unikać ile można jego oddechu, do wyrzuconéy zewnątrz materji nie nadto się przybliżać i tyle tylko ile potrzeba wymaga ciała chorego się dotykać; mianowicie zaś może być szkodliwe dotknięcie się człowieka już umierającego a nadewszystko zmarłego.
4. Po każdym bezpośrednim dotknięciu się chorego, obmywać ręce solucją chlorku wapna lub octem. Przed dotknięciem się zaś chorego prócz obmycia rąk w sposób powyższy, można te nacierać oliwą; oprócz tego można puls macać przez ceratę na żyłę położoną, która potem solucją chlorku wapna się zmywa.
5. Skuteczném może być 3 lub

4krotne zażywanie na dzień po łyżce mięszaniny z anodyn i wody miętowéy; przy tém należy wstać płukać lekkim rozczyntem chlorku wapna z dodatkiem wódki kolońskiéy lub lawendowéy (1).

6. Powróciwszy od chorych, zmienić odzienie i bieliznę, rzeczy sukienne przewietrzyć i nakadzić chloryną w oddzielnym pokoju lub składzie, a całe ciało znowu obmyć octem lub solucją chlorku wapna.
7. Chcąc sekcją ciała zrobić, należy zmaczać całą jego powierzchnią i otwierane próżności ciała rozczyntem chlorku wapna.

B. Szrodki leczące.

Skoro się okażą piérsze znaki choroby, należy chorego odosobnić i umieścić w izbie suchéy i czystéy, następnie:

- (1) Na iedną czwartą łąta chlorku wapna nalewa się pół kwarty wody, która to mięszanina zostawia się spokojnie aż się dobrze ustoi, zlawszy potem płyn klarowny, domięsza się doń łyżką wódki kolońskiéy lub lawendowéy i tak nareszcie do płukania się używa.

Dokończenie w DODATKU 2gim.

DODATEK 2gi do Nru. 18.

Dziennika Województwa Kaliskiego

w Kaliszu dnia 3 Maja 1831 r.

Dalszy ciąg o Cholerze.

1. Upuścić krwi z ręki lub nogi stosownie do konstytucyi ciała od pół funta do półtora; że zaś krew niekiedy z żyły zranioney nie wypływa, część przeto ciała, z której ma być wydobytą, trzeba mocno nacierać, lub zanurzyć, w wodzie ciepłey lub w odwarze gorącym gorczycy. Srodek ten, lubo skuteczność onego trudno z teoryi dać się wytłómaczyć, okazał się jednak tak ogólnie zbawiennym, iż nigdy nie powinien być zaniedbany. Jeżeli w czeście jest przedsięwzięty, częstokroć uważano że choroba nagle ustaie bez zostawienia nawet śladu osłabienia. Jeżeli ma być istotnie skutecznym, powinien być przedsięwzięty w pierwszych godzinach choroby, a nie wtedy dopiero, kiedy ciało już zaczyna stygnąć.

2. Dać się choremu gran 10—20 kalomelu w proszku z cukrem lub z gummą arabską; jeżeli proszek ten przez womity zostanie zaraz wyrzucony, wtedy mięsza się tenże środek z drachmą lub dwiema miodu praśnego, dodając 2—3 grana opium, którą to mieszankę smaruje się na język chorego, przez co łatwiwy zostaje połknię, i zapobiega się zrzucaniu.

3. W wielu przypadkach okazało się zaraz po użyciu kalomelu skutecznym opium, mianowicie tinctura opii crocata w dozie 40—60 kropli na raz. Inni natomiast ze skutkiem używali co trzy godziny oleju kaieputowego w dozie 20—30 kropel w kieliszku ciepłey wody.

4. Przy tem należy dać choremu kilka filiżanek mocnego nalania mięty pieprznęy.

5. Bardzo skuteczne okazało się na uśmierzanie dręczących womit t. z. *potio Riverii* (1).

6. Jeżeli po ogólném krwi puszczeniu, i po daniu kalomelu z opium, uczucie gnieceńcia w dołku pozostanie i owszem stanie się mocniejszém, wtedy należy postawić w tém miejscu 12—15 pijawek.

7. Całe ciało uależy mocno nacięrać ciepłą wódką, lub lepięy ieszcze spirytusem kamforowym.

8. Okolice żołądka należy nacięrać mocnym rozezynem potażu (1) lub rozciekiem ammonii gryzacęy lub wódką nalaną na gorczycę lub pieprz turecki, lub obłożyc chrzanem utartym, i cały brzuch okładać gorzącym popiołem, owsem, otrębam i lub szmatami maczanemi w wodzie tak gorącęy iak tylko chory znieść może.

---

(1) Recipe: Kali carbonici drachmam unam — succi citri q. s. ad saturationem — Aquae menthae piperitae uncias quatuor — Syrupi Althacae unciam unam. M. S. Co pół godziny brać po łyżce stołowęy.

---

(1) n. p. łut. czystego potażu w tróynasób wody rozpuszczonego.

9. Jeżeli można mieć wannę, należy włożyć chorego w ciepłą kąpiel temperatury przynajmnięy 32 stopni R.; dobrze iest do kąpeli dodać potażu zwyczajnego na raz pół funta, aromatycznych ziół, i wódkę; gdzie okoliczności nie pozwalaią zrobić kąpeli, tam zalcca się sucha wanna, albo należy używać kąpeli parowych w sposobie tym, że obwinąwszy chorego w kołdrę, pod nią stawia się naczynie, w którém kamień rozpalony iest umieszczony, na taki kamień leie się woda z octem zmięszana. Kąpiele podobne powtarzaią się kilkakrotnie przez dzień dopóty, dopóki poty na ciele nie okażą się.

10. Tak przed kąpielą iak po nięy należy ciało obwinąć rozgrzanemi kołdrami,

11. Celem uśmierzenia stanu kurczowego kiszek, należy dawać enemę z płynu kleistego np. rozgotowanego Frochmalu lub siemienia lnianego, lub kleyku z kaszy ięczmiennęy wraz z 30 kroplami tincturae opii.

12. Powtórzenie ilości lekarstw (2i3)

zależy od rozważenia wszystkich okoliczności lekarza. Małe dozy nie okazały się w téj chorobie skuteczne; jeżeli symptomata się wracają, należy powtórzyć także środki: zwyczajnie we 3 lub 4 godziny po pierwszym zadaniu kalomelu, należy powtórzyć dozę w cokolwiek mniejszój ilości, to jest dać się gran 8. a po 4. godzinach grana 4.

13. Jeżeli w 5 lub 6 godzin po pierwszym daniu lekarstwa womity zupełnie ustają, wtedy czasem potrzeba przeczyścić kanał kiszek: w tym celu dać się albo węglanu magnezji po drachmie na raz, albo uncya oleju ricynowego albo mięszanina z oliwy czystej, tynktury rumbabarowej i gummy arabskiej.

14. Do ugaszenia mocnego pragnienia pod żadnym względem nie należy dawać wody zimnej lub napoju kwaśnego, ale kleiek z ryżu lub kaszy ięczmiennój.

15. W ogólnosci trzeba na to uważać, że skuteczność leczenia zależy od staranności lekarza i najtroskliwszego uważania na bieg

choroby — kilka godzin opóźnionych i zaniedbanych częstokroć za sobą pociąga śmierć. Z postrzeżeń lekarzy doświadczonych przekonano się, iż skutek środków używanych jest pewniejszy i zbawieniejszy, póki nieokażą się jeszcze kureze.

16. Nakoniec namienić wypada, iż po uśmierzeniu womit, potrzebne jest użycie aromatycznych ożywiających środków, których wybór powinien być zostawiony roztropności lekarza. W rekonwalescencji dla zapobieżenia powrotowi choroby, pokarmów należy używać łatwo strawnych, ale nie zbyt posilających; za napój wtedy może służyć nalanie wodne na zioła aromatyczne, zmieszane z piołunem i z ianemi rzeczami gorzkiemi; wolno wtedy także używać w mierze wina dobrego czerwonego, wina piołunkowego lub malagi, a raz w dniu nacięrać ciało za pomocą flaneli miękkiej, octem lub spirytusem, szczególnie zaś wystrzegać się należy każdego choć małego przekroczenia w dycie tak co do pokarmu, iak do napoju,

ponieważ to sprówdza bardzo łatwo recydywę zawsze niebezpieczniejszą od piérwszój choroby.

Przepisy zachować się mające przy grzebaniu ciała osób zmarłych z cholery.

1. Ciał osób zmarłych z cholery nie należy obmywać, lecz natychmiast kłaść do trumny w téż samój bieliznie jaką miały na sobie w czasie słabości. Po włożeniu do trumny należy polić bieliznę roztworem saletry, soli i kwasu siarczanego (1), twarz zaś i głowę pokryć grubym płótnem, maczanem w tymże roztworze.

2. Przy niedostatku saletry lub kwasu siarczanego, można używać roztworu ałunu lub koperwasu żelaznego składającego się z 1 części któregokolwiek z dwoyga i 3 części wody; potém trupa wypada posypać do wierzchu trumny węglem zwyczajnym, dać trumna nakrywa się wiekiem, zabić się i spuszcza o ile można najgłębiéj w

(1) Roztwór ten robi się następującym sposobem: bierze się 2 części soli, 1 część saletry, 2 części kwasu siarczanego i 5 części wody wrzący.

ziemię, następnie zasypuje się trumna na pół stopy węglem a potém ziemią; przy niedostatku węgla, należy przysypywać trumnę niegaszonym wapnem lub popiołem do wysokości najmniéj stopy a resztę dołu ziemią.

3. Krewnym nie należy dozwać przybliżania się do trupów, a pozostałą odzież i obuwie, jeżeli w chorobie było używane, niezwłocznie spalić.

4. Pogrzeb powinien nastąpić tegoż samego dnia święci.

5. Zakładać należy dla zmarłych na cholere, albo oddzielne cmentarze z ogrodzeniem lub na wspólnym cmentarzu miejsce gdzie się chowaią trupy zmarłych na cholere, powinno byc oddzielone.

6. Włożenie w trumnę i zaięcie się pogrzebem powinno byc dopełnione tylko przez osoby te, które posługiwały w chorobie, nigdy przez osoby świeże: a to z zastrzeżeniem, aby téj czynności golemi rękami nie skuteczniały, co dopełniwszy powinni ciało swoje obmyć roztworem chlorku wapna.

O sposobie oczyszczenia domów gdzie ludzie z cholery zmarli, i oczyszczenia rzeczy pozostałych po chorych lub zmarłych.

Domy, w których ludzie zmarli z cholery, zamknąwszy drzwi i okna wykadzić należy gazem chloryny przez dni 3 każdego dnia po 2 razy, i tam gdzie chorowali na cholere równie przez 3 dni, lecz tylko po razie iednym: po ukończeniu tych wykadzeń należy przez 3 dni okna i drzwi mieć otwarte i następnie wybielić ściany wapnem niegaszonem, a podłogi wymyć ługiem tęgim.

Prostszy i tańszy choć niezupełnie tak skuteczny sposób iak pierwszy, iest następujący: garść miadko utłuczoney saletry i 3 garście podobnież tartèy siarki zmięszawszy, wrzucić w garnek na-

pełniony zarzuceni się węglami, który stawia się na srodku izby, i zostawuie przy zamkniętych oknach, drzwiach i komina do dnia następuiącego, podobne kadzenie powtarza się równie przez dni 3.

Pozostałe rzeczy po zmarłych na tę chorobę, gdyby miały bydź nadal użyte, winny bydź w ług zwyczajny z popiołu przez godzin 24 kładzione, późniéy wyprane i wyszuszone; rzeczy zaś nieulegające praniu, należy w izbie zamkniętèy, równie przez godzin 24 nakadzać gazem chloryny, po skutecznieniu zaś tego przewietrzać.

Prezydujący i Członkowie

Rady Ogólnèy Lekarskièy
Brandt. — Rolinski. — Woyde.
Fiałkowski. — Malcz. — Celiński.

Po raz 2. Trybunał Cywilny Woiewództwa Kaliskiego.

W Wykonaniu postanowienia Xcia Namiestnika Królewskiego z d. 26 Listopada 1822 r. i 17 Maia 1825 r. w wzlędzie ukończenia mass w Depozycie swym znajdujących się, po przedstawieniu sobie zdania sprawy własciwego Referenta w massie po Xiędzu Walentym Tryxińskim Proboszczu Wiewieckim, wynoszącèy Talarów 82 czeskich 21. wzywa niżej wyrażone osoby lub ich Sukcessorów a miaoowicie.

- 1) Stanisława Tryxińskiego, dla którego według działów z dnia 7 Maia 1802 w byłèy Kommissyi Sprawiedliwosci Częstochowskièy sporządzonych przypada kwota tal. 61 czeskich 8 i;
- 2) Juliannę Krzymińską dla którèy powyższym Aktem wydzielona iest kwo-

ta tal. 21 czeskich 13, aby się w ciągu 6 miesięcy do Trybunału o wydanie massy zgłosili, w przeciwnym bowiem razie, massa ta, na teraz w rękę Fryderyka Karoli kupca z Radomska będąca, massie Kommissyi Woiewódzkiej wydana zostanie.

w Kaliszu dnia 24 Marca 1831 r.

Za Prezesa *J. Wyganowski*

Sekretarz *J. Migórski Z.*

Po raz 3. **DYREKCJA SZCZEGÓŁOWA** N. 270.

Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego

Woiewództwa Kaliskiego

do

Właścicieli dóbr Stowarzyszonych w Woiewództwie Kaliskiem.

Gdy pomimo wysłanych przestrog, a następnie paletów ekscyucyjnych, pomimo upływu tak znacznego przeciągu czasu, wielu Właścicieli dóbr stowarzyszonych w opłacie raty od udzielonych w Listach zastawnych pożyczek w terminie Grudniowym r. z. przypadający, dotąd nie uiszczyło się; Dyrekcya Szczegółowa widzi się obowiązana oznajmić: iż trzymając się ściśle przepisów prawa Seymowego z dnia $\frac{1}{3}$ Czerwca 1825 r. nie tylko do dóbr zalegających, gdzie to jeszcze nastąpić nie mogło, Administracyą zaprowadzi; ale nadto też dobra w terminie S. Jana r. b. na publiczne wydzierżawienie niezawodnie wystawi.

Termina wydzierżawienia i warunki licytacyjne już po raz pierwszy w końcu bieżącego miesiąca przez pisma publiczne ogłoszone zostaną.

Jeżeli więc Stowarzyszeni pragną uniknąć kosztów i nieprzyjemności z administracyi, a następnie z wydzierżawienia dóbr dla nich wyniknąć mogących, winni się postarać o bezzwłoczne wniesienie do Kassy Dyrekcyi Szczegółowej przypadających od nich należności. — w Kaliszu dnia 12 Kwietnia 1831.

Prezes *Jezierski Z.*

Pisarz *Chrystowski.*

Sąd Policyi Poprawczyj Wydziału Kaliskiego.

Nro. 2314.

Wzywa wszelkie Władze, tak Cywilne, iako i Woyskowe, aby na zbiegłych Szymona Ernesta i Walentego Torzyka v. Torzewskiego, z wsi Grodzie,

przed dochodzeniem Sądownym ukrywających się, bacząc oko dawać, i w razie ujęcia pod bezpieczną strażą Sądowi naszemu dostawić polecić raczyły.

Rysopis zbiegłych Walentego Torzyka v. Torzeskiego i Szymona Ernest, ebwinionych o przyczynienie się do śmierci Wilhelma Klatt z Białéy Królikowskiéy.

1) Walenty Torzyk miał mieć 26 lat, wzrostu dobrego, oczy szare, włosy blond, twarz ślągła, nos mierny, znaków szczególnych nie ma żadnych.]

Odzież tego przy zbiegnięciu była następująca: Kożuch biały przybrudzony dobrze, kamizelka biała wełniakowa, kaftan granatowy zły, spodnie płócienne i drugie skopowe, bóty i kapelusz stary, do tego koszulę iedną złą.

2) Szymon Ernest ma lat 30, wzrostu średniego, oczy szare, włosy szatyn, twarz okrągła, nos mierny, włos ciemny; znaków szczególnych niema żadnych.

Odzież tego przy zbiegnięciu była następująca: Płaszcz granatowy dobry z iedną peleryną, wołoszkę granatową dobrą, westkę granatową, chustkę żóltawą w kratkę dyftykową, koszulę iedną dobrą, spodnie skopowe dobre, bóty złe, czapkę czterorogatą granatową z żółtem barankiem. w Kaliszu dnia 18 Kwietnia 1831.

Przydujący *Buksicki.*

Królewsko Pruski Inkwizytoryat w Koźminie.

Seigany listem gończym z dnia 7go Września r. b. Dziennikiem Urzędowym Nro 39 pag. 56 zbrodniarz Jan Sawicki został znowu schwytyany i tu dotąd odstawiony. Kozmin dnia 21 Listopada 1830 r. *Kaullus.*

Po raz 2. *Rejent Powiatu Sieradzkiego.*

Obwieszeza Wierzyeieli, aby się cheieli zgłaszać z swemi długami do podpisanego, końcem zarachowania ich do inwentarza pozostałości po ś. p. W. Wincentym Sucheekim, Kommissarzu Obwodu Sieradzkiego, 7go tego miesiąca zmarłym, który od dzisiay rachuiąc, w przecięgu dni 20 będzie ukończony w Sieradzu. — Sieradz dnia 16 Kwietnia 1831 r. *Pstrokoński.*

Rejent Powiatu Szadkowskiego.

Podaję do publicznej wiadomości iż na żądanie Sukcesorów beneficjalnych po s. p. Antonim Siemiątkowskim pozostałych, Wieś Rembieskie do dóbr Woysławskich należąca w Pcie Szadkowskim Wtwie Kaliskiem sytuowana, tychże Sukcesorów dziedziczna z wszelkimi użytkami i pożytkami w trzechletnią dzierżawę poczynając od S. Jana Chrzyciciela r. b. więcej dającemu wypuszczoną przez licytacją będzie, do czego wyznacza się termin publiczny przedemną Rejentem tu w Szadku w Kancellaryi mey na dzień 30 Maja r. b. Warunki licytacyjne są u mnie złożone, które mający chęć licytowania w każdym momencie będzie miał sobie okazane.

w Szadku dnia 18 Kwietnia 1831 r.

Kajetan Szczawinski.

Sąd Policyi Poprawczey Wydziału Sandomierskiego.

Nro. 3801.

Wzywa wszelkie Władze, tak Cywilne, iak i Woyskowe, aby Jędrzeja Piotrowskiego v. Teleniaka, v. Niziołka, v. Ławisłaka, Wyrokiem Sądu Kryminalnego WWdztw Krakowskiego i Sandomierskiego z dnia 2 Kwietnia r. b. za rozliczne kradzieże na lat ośm ciężkiego więzienia skazanego, i zbiegłego, śledziły, a po wysledzeniu pod najsurowszą strażą, iako do ucieczek skłonnego, Sądowi naszemu odstawić rozkazały.

Opis osoby. Jędrzcy Piotrowski v. Feleniak v. Nieziołek v. Zawisłak, lat 51 liczący, jest rodem z wsi Ciszyny Ptu Sandomierskiego, twarzy i nosa ściągłych, oczów i włosów siwych, wzrostu niskiego; ubrany w odzienie areosztanckie; był zakuty w kaidany. — w Sandomierzu dnia 6 Lutego 1830.

Dąbrowski.

Po raz 2. — Dziedzic beneficjalny dóbr Osieka małego i Dęby z przyległościami i przynależnościami, w Pcie Konińskim Wdztwie Kaliskiem leżących — zawiadomia, iż z powodu expiracyi Kontraktu dzierżawy tych dóbr z dniem 24 Czerwca 1831 r. rzeczzone dobra Osiek mały i Dęby wieś przed W. Józefem Białobrzeskim Rejentem, w Kaliszu w Kancellaryi tegoż pod Nrem 55 zamieszkałym, dnia 31 Maja 1831 r. na następne lat trzy wydzierżawione będą na rzecz wierzycieli.

Warunki licytacyi z dniem 1 Maja r. b. w Kancellaryi Rejenta wypuszczającego i na miejscu u Wójty Gminy Osieka małego złożone są do przyczynienia. — Kalisz dnia 12 Kwietnia 1831. *Edmund Przyłubski.*